

Volilne goljufije 2: Kampanja povsem na puf

Na volitvah je mogoče z veliko denarja nastopiti tudi povsem denarja – na pufe. A tega ne more vsak. Je pa to uspelo nekdanji premierki Alenki Bratušek. Videz takšne kampanje je rahlo koruptivne vrste: vladajočim politikom nastop na volitvah omogočijo državne in paradržavne banke, ki so odvisne od tega, ali jih bodo ti isti politiki sanirali z denarjem davkoplačevalcev. Posojila teh bank so najprej javnosti prikrita. Šefe državnih bank nastavijo politiki sami, včasih pridejo celo neposredno iz vrst političnih strank. Ena takšnih z vašim denarjem saniranih bank je Abanka, ki je pred štirimi leti plačala lep del uradno 189.236 evrov teške kampanje povsem nove stranke premierke **Alenke Bratušek**. Stranka Zavezništvo Alenke Bratušek je nastala tik pred volitvami po izstopu Bratuškove iz Pozitivne Slovenije **Zorana Jankovića** in je bila brez denarja. Abanko je vodil in vodi nekdanji poslanec LDS **Jože Lenič**. Po razpletu sodeč se zdi, da je z Bratuškovo Lenič kot bančnik zaslužil in da je bilo ravnanje Bratuškove spodobnejše kot SD Dejana Židana, [ki računov za kampanje leta 2014 \(še\) ni plačala](#).

Sistem: Volivcem prikrijemo

Nekdanja premierka Alenka Bratušek.
Foto: DZ/Borut Peršolja

Zaradi ostrih omejitev, kako je dovoljeno zbirati denar (prepoved darovanj za pravne osebe, ostre omejitve in nadzor pri fizičnih osebah in posojilih), ki jih je leta 2013 uzakonila koalicija, ki je postavila vlado Bratuškove (PS, SD, DL, Desus) se je zdelo, da bo nova stranka Zavezništvo Alenke Bratušek težko zbrala denar za kampanjo. A šefici vlade Alenki Bratušek, ki jo je nasledil **Miro Cerar**, so v manjšem delu pristaši, predvsem pa Abanka posodili dovolj denarja, da je poravnala stroške kampanje, pa čeprav na pogon samih pufov. Pomembno vlogo Abanke sem opazil na nenavaden način: Zaab pozneje, že po volitvah, na svoj račun ni dobivala državnih dotacij, ki jim pripadajo po zakonu. Po dotaciji 29.8.2014 v višini 11.910 evrov takoj po volitvah dolgo niso dobili niti centa dotacij. Iz državnega zbora, od koder sem dobival podatke o nakazilih državnih dotacij strankam, so mi nekoliko skrili, da dotacij ne pošiljajo več Zaabu. Posojila so iz stranke sicer razkrili v letnem poročilu stranke, ki so ga oddali v začetku leta 2015, a tam na nekoliko nejasen način. V letnem poročilu za leto 2014 tako:

Finančne obveznosti izkazujejo kratkoročne in dolgoročne finančne obveznosti.

Dolgoročna finančna obveznost je dolgoročni del posojila, prejet pri **Abanki** d.d. v višini 33.344,00 EUR.

Kratkoročne finančne obveznosti so:

- del dolgoročnega posojila, ki zapade v plačilo v letu 2015, prejet pri Abanki d.d. v višini 49.992,00 EUR in
- kratkoročna posojila prejeta od fizičnih oseb v višini 35.000,00 EUR.

V letu 2014 je bilo od fizičnih oseb prejetih za 55.000,00 EUR posojil in od tega poplačanih za 20.000,00 EUR. Od banke je bilo prejeto posojilo v višini 100.000,00 EUR (obrestna mera je sestavljena in predstavlja vsoto: 6 mesečni EURIBOR, povečanega za 4,40 odstotne točke p.a.) in je bil poplačan v višini 16.664,00 EUR.

Posojilo Abanke je bilo dolgoročno obsežnejše. Aplikacija Supervizor, ki je takrat omogočala pregled državnih nakazil, je dobro leto po volitvah, ko sem preverjal prejete dotacije, pokazala, da stranka Zaab ni dobila že 142.922 evrov dotacij iz državnega zbora, ki bi jih morala. Po preverjanju na KPK, ali Supervizor morda ne deluje prav, se je pokazalo, da ne gre za napako aplikacije. Našel pa je Supervizor ta nakazila pri prihodkih Abanke, d. d. V skupnem znesku 142.922 evrov. Zaradi tega sem zahteval dodatna pojasnila iz državnega zbora, zakaj dotacij ne nakazujejo stranki, ki ji zakon ta denar zaradi rezultata na volitvah dodeljuje.

Posebni računi za kampanje kot kulisa

Koliko dotacij dobijo stranke mesečno

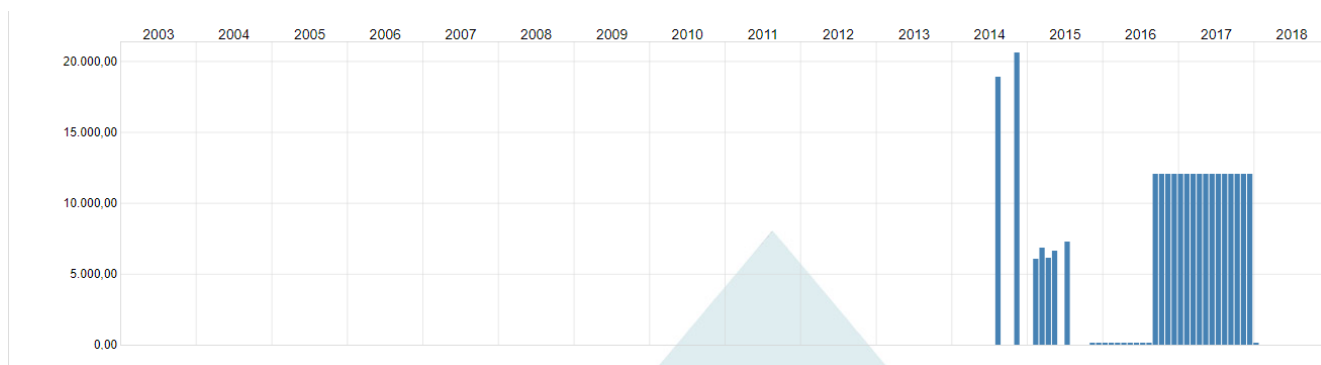

Odgovor je bil: »Ker je državni zbor od poslanske skupine Zaab dobil odstopno izjavo, da so terjatve iz naslova sofinanciranja političnih strank zastavili v korist banke, se mesečna dotacija politični stranki Zaab, ki znaša 11.910,18 evra, nakazuje na račun banke.«

Posojila, ki je bilo namenjeno za plačilo stroškov kampanj, je Bratuškova najela za redni račun stranke in ne za poseben račun za kampanjo. Iz računa stranke pa je pozneje le nakazala denar na volilni račun. Če bi posojilo najela na posebni predvolilni račun, bi ga morala nekaj mesecev po volitvah že poplačati. Daljših posojil za kampanje zakon ne dovoljuje. Ker je bilo najeto za redni račun pa tega posojila računsko sodišče v reviziji ni opazilo kot posojila za plačilo kampanje. Bratuškova je za poslovanje na volilnem in rednem računu tisto leto dobila pozitivno mnenje. Tako posluje večina večjih strank. Posebni predvolilni računi so le kulisa za javnost, dejansko pa zbirajo denar za kampanje na vse mogoče načine na rednem računu.

Kampanja je Bratuškovo leta 2014 uradno stala 189.236 evrov.

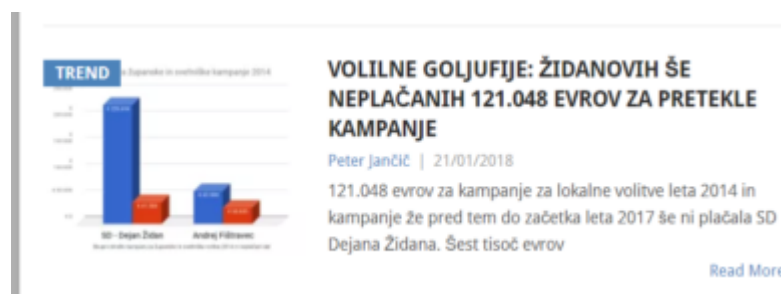
Državni zbor je dotacijo v višini 11.910 evrov Zaab spet izplačal 30.9.2016. Banka jih je torej dobivala 24 mesecev. Množenje pokaže, da so v tem času iz DZ Abanki nakazali 285.844 evrov. Precej več kot so znašali celotni stroški kampanje. Je pa – zdi se – poplačala vse. Grafično Erar (ki je nadomestil Supervizor) to dogajanje pokaže tako:

Višja vsota takoj po volitvah 2014 kaže stanje, ko je stranka dobila mesečno dotacijo iz parlamenta, ob njej pa še precej denarja za strokovno pomoč poslancem. Pozneje so prihodki nekaj časa le občasno za strokovno pomoč. Leta 2015 izgine še to, ker je Bratuškova izgubila poslansko skupino in s tem možnost nakazovati svoji stranki ta denar. Leta 2016 se spet pojavi redna mesečna dotacija.

Od PS na državni ravni le še dve nepovezani poslanki

[\[sociallocker_id=10707\]\[\[/sociallocker\]](#)Bratuškovi, ki je na

volitvah dobila štiri poslance, je poslanska skupina po letu razpadla. Najprej je odšel **Peter Vilfan** k Desusu, poslansko

skupino pa je Bratuškovi ukinil dotedanji vodja poslanske skupine **Jani Möderndorfer**, ki je z izstopom povzročil, da je ob Bratuškovi v poslanski skupini ostala le **Mirjam Bon Klanjšček**. Ker pa je pogoj, da skupina obstaja, da so v njej najmanj trije poslanci, je stranka Bratuškove ostala brez

pravega zastopstva v državnem zboru. Obe poslanki sta pozneje vstopili v poslansko skupino nepovezanih, ki jo vodi **Bojan Dobovšek**. Möderndorfer pa je sčasoma prestopil v vladajoči SMC. Še slabše jo je odnesla Pozitivna Slovenija Zorana Jankovića, relativna zmagovalka volitev 2011, ki na volitvah leta 2014, čeprav je imela več denarja in ga je več tudi porabila, ni dosegla niti praga za vstop v državni zbor, in je ostala brez poslancev. Pripada pa ji mesečno skoraj deset tisoč evrov dotacije.

Alenka Bratušek je zadnja leta svoji stranki zamenjala celo vrsto imen in kratic in je zato tudi nekaj zmede, kakšno ime ima trenutno. Njeno stranko na Erarju KPK najdete pod imenom Stranka Alenke Bratušek, na Ajpesu pa pod prejšnjim v seriji imen: Zavezništvo (socialno-liberalnih demokratov). Na državni ravni je to vse kar je ostalo od nekoč mogočne PS.

Članek je povezan z zgodbo <https://spletnicasopis.eu/2018/01/21/goljufije-v-kampanjah-ni-kazni-zidanu/>

Več o Danilu Türku, SDS in SD v tretjem delu.